

Scripta

Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna
International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture

SCRIPTA

*Revista Internacional de Literatura i Cultura
Medieval i Moderna*

núm. 14 (desembre 2019)

Universitat de València

SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 14 / desembre 2019 / sumari
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.14.16385

Direcció: Vicent Josep Escartí (Universitat de València)

Secretari: Rafael Roca Ricart (Universitat de València)

Editors: Maite Simon Méndez (Publicacions de la Universitat de València)

J. Enric Estrela García (Universitat de València)

CONSELL DE REDACCIÓ

Anna Maria Babbi, (Università degli Studi di Verona), Josepa Cortés Escrivà (Universitat de València), Eulàlia Duran Grau (Institut d'Estudis Catalans), Antoni Ferrando Francés (Universitat de València), Eulàlia Miralles Jori (Universitat de València), Joan Peytaví Deixona, (Universitat de Perpinyà), Pep Valsalobre Palàcios, (Universitat de Girona)

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Gemma Avenoza Vera (Universitat de Barcelona), Helena Buffery (University College Cork), Júlia Butinyà Jiménez (UNED - Madrid), Antonio Castillo Gómez (Universidad de Alcalá de Henares), Germà Colón Domènech (Institut d'Estudis Catalans), Anna Maria Compagna (Università degli Studi Federico II - Napoli), Antonio Cortijo Ocaña (University of California - Santa Bárbara), Ricardo L. Silveira da Costa (Universidade Federal do Espírito Santo), Dominique de Courcelles (Centre National de la Recherche Scientifique - Paris), Josep Maria Domingo Clua (Universitat de Lleida), Gabriel Ensenyat Pujol (Universitat de les Illes Balears), Immaculada Fàbregas Alegret (Université de Bretagne -Sud), Antoni Furió Diego (Universitat de València), Montserrat Galí Boadella (Benemérita Universidad Autónoma de Puebla), Lluís Gimeno Betí (Universitat Jaume I - Castelló), Albert G. Hauf Valls (Universitat de València), Enric Mallorquí-Ruscalleda (California State University at Fullerton), Elisa Martí López (Northwestern University), Joaquim Martí Mestre (Universitat de València), Josep Lluís Martos Sánchez (Universitat d'Alacant), Montserrat Piera (Temple University), Mercè Pujol Berché (Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense), Patrizio Rigobon (Università degli Studi di Venezia- Ca'Foscari), Valentina Ripa (Università degli Studi di Bari - Aldo Moro), Albert Rossich Estragó (Universitat de Girona), J. Enric Rubio Albarracín (Universitat de València), Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Antoni Simon Tarrés (Universitat Autònoma de Barcelona), Carsten Sinner (Universität Leipzig), Ildikó Szijj (Universitat Eötvös Loránd de Budapest)

Tècnic informàtic: Pedro Castilla Fernández

Auxiliars tècnics: Jose Manuel Carrillo Montero, Joaquín García Lombard

Imatge de la portada: Jerjes Llopis

ISSN: 2340-4841

Els textos publicats en aquesta revista estan, si no s'indica el contrari, sota una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Pot copiar-los, distribuir-los i comunicar-los públicament sempre que cite el seu autor i el nom d'aquesta publicació, *SCRIPTA. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna / International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture*, no els utilitze per a fins comercials i no faça amb ells obra derivada. La llicència completa es pot consultar en [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/)
SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna, núm. 14 / desembre 2019 / sumari
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.14.16385

Sumari

MISCEL·LÀNIA

Agustín Rubio Vela: «Sobre Berenguer Mercader, anfitrión del <i>Parlament</i> de Joan Roís de Corella, y demás contertulios»	1-33
Luis Galan Campos: «Entreteniment i entreteniments en la cort d'Alfons el Magnànim (1424-1430)».....	34-47
Jacopo Gesiot: «Ancora un plagio in Italia del <i>Tirant lo Blanc</i> : la lettera dedicatoria alla <i>Tragicomedia di Calisto e Melibea</i> (1506)».....	48-56
Erica O'Brien: «Flipping the script?: The not-so-distressed damsel and the shirking of the blame in <i>Curial e Güelfa</i> ».....	57-82
Cristian Palomo Reina: «Una comparativa dels conceptes 'Espanya' i 'Catalunya' a inicis del segle XVIII: El seu ús en els Dietaris institucionals de Barcelona i del General de Catalunya».....	83-107
Gaetano Giannotta: «Il rococò a Valencia e la sua applicazione nell'adorno architettonico».....	108-130
J. Àngel Cano Mateu: «Teodor Llorente, cinquanta anys després: Una polèmica entre Joan Fuster i Josep M. Bayarri».....	131-144
David Marqués Serra: «Des de la concepció medieval fins a la narració actual: El reliquiari a través de l'obra de Joan Mille».....	145-159

MONOGRÀFIC A

Anna I. Peirats: «Literatura i espiritualitat en els textos valencians del segle XV». Presentació	160-162
Miguel Navarro Sorní: «L'espiritualitat de sant Vicent Ferrer en el context de la seua època»	163-174
Albert Toldrà i Vilardell: «El més enllà en sant Vicent Ferrer, Francesc Eiximenis i sor Isabel de Villena. Els limbs dels patriarques».....	175-188
Marinela Garcia Sempere: «Algunes dades sobre la transmissió de les vides de sants entre l'edat mitjana i l'època moderna a la Corona d'Aragó».....	189-204
Anna I. Peirats: «La <i>Vita Christi</i> d'Isabel de Villena, misericòrdia restaurativa i profitosa doctrina al servei de la meditació».....	205-228
Aniello Fratta: «Una possibile parabola corellana: dal paradosso amoroso rivisitato alla poesia religiosa».....	229-242
Josep Lluís Martos: «La poesia en la prosa de Joan Roís de Corella: delimitació i transmissió del corpus» ..	243-260
Anton M. Espadaler: «Religió i religiositat en el <i>Tirant lo Blanc</i> ».....	260-275
Dominique de Courcelles: «Amour et mort, vie de sainteté dans la littérature et la spiritualité à València au XVème siècle: de saint Vicent Ferrer à Sor Isabel de Villena».....	276-288

MONOGRÀFIC B

M. Àngels Francés: «La novel·la històrica en les lletres valencianes: usos del passat en la construcció cultural contemporània». Presentació	289-291
M. Jesús Francés: «La novel·la històrica en mans de Josep Lozano: <i>Crim de Germania</i> i <i>El Mut de la Campana</i> ».....	292-315
M. Àngels Herrero Herrero: «Màgia i fantasia al servei de les nobles nissagues: el cas de Nofra-dona Dolcina en la novel·la històrica de Vicent Josep Escartó».....	316-328
Dari Escandell: «L'encaix de la narrativa sense ficció de Víctor Labrado en el paradigma de la novel·la històrica valenciana».....	329-342
Joaquim Espinós: «Les novel·les sobre la Transició valenciana. Una història de claudicacions i violència».....	343-357
Irene Mira-Navarro: «Corporeïtat, conflicte i abjecció en <i>Les mans de la deixebled</i> d'Anna Moner».....	358-369

RECENSIONS

Abel Soler, <i>Enyego d'Àyalos i l'autoria del Curial</i> , (Enric Iborra).....	370-374
Maria Barceló Crespi & Gabriel Ensenyat Pujol: <i>Flandes i la Mallorca medieval a través dels Pont</i> (Maribel Ripoll).....	375-378
Albert Rossich, <i>Dos panegírics d'Andreu Rey d'Artieda (1604) i Vicent Garcia (1613) pronunciats a l'Estudi general de Lleida. Edició crítica</i> , (Enric Quereol).....	379-381
Francisco Pons Fuster, <i>Beatas. Mujeres espirituales valencianas en la Edad Moderna</i> (Verònica Zaragoza).....	382-388
Rafael Roca, <i>El sol de nostra glòria</i> . (Àlex Llinares).....	389-391
Vicent J. Escartó (ed.) <i>Nunc dimittis</i> (Robert March Tortajada).....	392-398

Presentació

1 El número 14 de *Scripta. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna* presenta una novetat: a més de les dues seccions de *Miscel·lània* i *Recensions*, comptem amb dos *Monogràfics*, per primera vegada. Amb què, òbviament, aquest volum es veu considerablement incrementat pel que fa a número de pàgines. Si la primera secció inclou vuit treballs que abracen de l'edat mitjana a la contemporània, els dos monogràfics també van del món medieval a la nostra contemporaneïtat: el primer, amb vuit treballs, s'ocupa de l'espiritualitat dels segles medieus, mentre que el segon fa una ullada a la narrativa del nostre temps, quan es mira els temps passats, amb cinc articles més. Finalment, sis recensions clouen aquest número de *Scripta*.

2. A la secció miscel·lània, en són svuit, com ja hem esmentat, els treballs que editem. El primer, d'Agustín Rubio Vela, «Sobre Berenguer Mercader, anfitrión del Parlament de Joan Roís de Corella, y demás contertulios»; el segon de Luis Galan Campos: «Entreteniment i entreteniments en la cort d'Alfons el Magnànim (1424-1430)», el tercer, de Jacopo Gesiot, «Ancora un plagio in Italia del *Tirant lo Blanc*: la lettera dedicatoria alla *Tragicomedia di Calisto e Melibea* (1506)»; i el quart, d'Erica O'Brien, «Flipping the script?: The not-so-distressed damsel and the shirking of the blame in Curial e Güelfa», es dediquen obres i autors del segle XV valencià. El cinqué, de Cristian Palomo Reina, «Una comparativa dels conceptes 'Espanya' i 'Catalunya' a inicis del segle XVIII: El seu ús en els Dietaris institucionals de Barcelona i del General de Catalunya»; i el sisé, de Gaetano Giannotta: «Il rococò a Valencia e la sua applicazione nell'adorno architettonico»; per contra, s'ocupen de temes de l'edat moderna. Finalment, J. Àngel Cano Mateu, amb «Teodor Llorente, cinquanta anys després: Una polèmica entre Joan Fuster i Josep M. Bayarri»; i David Marqués Serra, amb «Des de la concepció medieval fins a la narració actual: El reliquiari a través de l'obra de Joan Millet» es centren en dos temes dels segles XX-XXI, però amb temàtiques que ens retrotrauen a segles anteriors. Els autors d'aquests articles pertanyen a les universitats de València, Jaume I, Udine i Palerm (a Itàlia), Autònoma de Barcelona i l'Escola d'Arts i Superior de Disseny de Castelló.

Respecte als apartats dels monogràfics, hem considerat oportuna la publicació de dos aplecs de treballs diferents. El primer, coordinat per Anna I. Peirats Navarro, de la Universitat Catòlica de SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 14 / desembre 2019 / sumari ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.14.16385

València Sant Vicent Màrtir, porta per títol *Literatura i espiritualitat en els textos valencians del segle XV*. En ell han participat Miguel Navarro Sorní de la Facultat de Teologia de València; Albert Toldrà i Vilardell, de la Universitat de València; Marinela Garcia Sempere i Josep Lluís Martos, de la Universitat d'Alacant; Aniello Fratta, de la Università di Napoli Federico II; Anton M. Espadaler, de la Universitat de Barcelona; i Dominique de Courcelles, del CNRS de París, a més de la ja esmentada A. I. Peirats.

El segon dels monogràfics ha estat coordinat per M. Àngels Francés Díez, de la Universitat d'Alacant, i porta per títol *La novel·la històrica en les lletres valencianes: usos del passat en la construcció cultural contemporània*. Té cabuda en la nostra publicació en tant que els articles allà inclosos són treballs sobre autors i obres que tenen com a punt de referència el passat més o menys remot i, en molts dels casos, el món de l'edat mitjana i de l'època moderna. Com que la seua coordinadora ja glossa aquestes aportacions a la seua *Presentació*, no ens entretindrem, ara, a fer-ho. Simplement, però, deixarem constància dels autors que hi participen: la suara anomenada M. Àngels Francés, amb «La novel·la històrica en les lletres valencianes: usos del passat en la construcció cultural contemporània»; M. Jesús Francés, amb «La novel·la històrica en mans de Josep Lozano: Crim de Germania i El Mut de la Campana»; M. Àngels Herrero Herrero, amb «Màgia i fantasia al servei de les nobles nissagues: el cas de Nofra-dona Dolcina en la novel·la històrica de Vicent Josep Escartí»; Dari Escandell, amb «L'encaix de la narrativa sense ficció de Víctor Labrado en el paradigma de la novel·la històrica valenciana»; Joaquim Espinós amb «Les novel·les sobre la Transició valenciana. Una història de claudicacions i violència»; i, finalment, Irene Mira-Navarro, amb «Corporeïtat, conflicte i abjecció en Les mans de la deixeblla d'Anna Moner»

Per finalitzar aquesta brevíssima síntesi del present volum, ens cal indicar que publiquem, a la darrera secció, les recensions signades per Enric Iborra, Maribel Ripoll, Enric Queril, Anton M. Espadaler i Àlex Llinares, que ens ofereixen les seues opinions sobre alguns estudis apareguts darrerament i que, per raons diverses, hem considerat que podien interessar als lectors de *Scripta*.

3. Al moment de finalitzar aquesta presentació del número 14 de la nostra revista, volem manifestar l'agraïment més sincer a Anna I. Peirats i a M. Àngels Francés Díez, sense el treball de les quals no hauria estat possible oferir els dos monogràfics d'aquest número. També, volem donar les gràcies a l'artista Jerjes Llopis, que ens ha cedit la reproducció d'una obra seua per il·lustrar la portada de la nostra publicació. També, com sempre, hem de manifestar un agraïment especialíssim als avaluadors externs, que fan una tasca impagable i sense la qual la nostra revista no seria com és. Sense tots ells i sense les aportacions de les autores i dels autors d'aquest volum, el nostre *Scripta* 14, que ara comença la seua singladura, hauria estat impossible.

Vicent Josep Escartí
Director de SCRIPTA